

Chybné starty do vztahu

Dr. V. Capponyová a dr. T. Novák sestavili ze svých poznatků a zkušeností z manželské a předmanželské poradny stručný seznam chybných startů do manželství. Uvádíme některé z nich.

EROTICKÁ PŘITAŽLIVOST

Základní hodnotou, která přináší rozhodnutí o svatbě, je vzájemná erotická přitažlivost. Sexuální souhra je absolutizována a dvojice se domnívá, že když se shodne zde, bude si rozumět všude. Skutečnost je složitější, neboť i temperamentní manželské dvojice věnují sexu jen malou část z 24 hodin každého dne.

Ale i tam, kde přes rozpory zůstává kvalita erotiky zachována, riskujeme situaci, kterou vystihuje výrok jedné z klientek manželské poradny, konstatující: Spát s manželem mohu, ale žít ne.

SŇATKY Z ROZUMU

Mezi sňatky z rozumu lze počítat i ty případy, kde hlavním důvodem volby je příslušenství partnera k určité sociální skupině. Obvykle jde o umělce, vrcholové sportovce, vědce, lékaře... Do manželství v tom případě nevstupujeme s druhým člověkem, ale s rolí, kterou zastává ve společnosti. O smutných koncích není ani třeba hovořit. Manželství nelze nikdy žít s "výtvarným uměním" či jinou múzou, ale jen s konkrétním člověkem. Navíc bývá velký rozdíl mezi pozlátkem profese a tím, co ve skutečnosti obnáší.

ÚTĚK PŘED RODIČI

Nejčastěji unikají mladí lidé do předčasného sňatku tam, kde původní rodina není dobrá. Dítě, které je z disharmonického rodinného prostředí, si vysní ideál manželství, v němž by bylo vše krásné a bez mráček. Vdává a žení se rychle a své "ano" říká partnerovi stejně nezrálému, nezřídka takovému, který "utíká" z podobných poměrů. Kasto se pak rozvine debaklový vztah dvou pro manželství zcela nezrálých jedinců s velkými ideály, ale s malou životní zkušeností a s negativním modelem chování v partnerském vztahu, který si přinesli z dětství.

Do manželství spěchají i potomci příliš ochranných, pečovatelských rodičů. Jsou to rodiče, kteří si nepovšimli, že mají doma dospělého člověka a nadále se k němu chovají jako ke škole povinnému. Tyto děti bývají díky nevhodné výchově značně nezrálé. Navíc brzy zjistí, že rodičovská péče byla v mnoha směrech velmi vhodná a ztrátu tohoto komfortu kladou za vinu partnerovi.

PRO JEDNO KVÍTÍ SLUNCE NESVÍTÍ

Člověk, který byl opuštěn, chce bývalé lásce ukázat, že takových může mít na jednom prstu deset. Vznikají tak známosti spějící rychle ke sňatku. Někdy připomínají dostihy, kdo z dvojice lidí, kteří si byli kdysi blízcí, první vstoupí do manželství. Nelze tvrdit, že po rozchodu je správné sedět doma a truchlit. Ale rána se musí zahojit sama, příkladem "obkladů manželství" se věc jen komplikuje.

BUDU SE MÍT LÉPE

Tento postoj patří typicky mužům. Jeho zastánci nehledají partnerku, ale "pracovnici", která jim v určité oblasti usnadní život. Podstatná může být touha po zajištění pohodlí, počínaje pravidelným jídlem, teplem, přes praní a úklid až po legalizaci a usnadnění sexuality. Tito muži se nechají ochotně lapit vdavekchtivou ženou. Od seznámení ke sňatku uplyne krátká doba. Manželství je pak velmi divné, protože každý z partnerů má odlišné představy o životě.

NAPLŇ MI MŮJ PRÁZDNÝ ŽIVOT!

K této vysněné představě se většinou uchylují ženy závislé, pasivní, nedozrálé a poněkud líné. Se svým životem jsou nespokojené a místo partnera vlastně hledají dokonalého rodiče, který by je pochopil a staral se o ně. Brzy po sňatku se muž hrouť pod tíhou zavěšené ženy, a navíc je bombardován jejími výčitkami, že nesplnil její reálná očekávání.

Společný riskantní jmenovatel je to, že člověk do vztahu vlastně utíká před neuspokojivou situací ve výchově, v rodině, před sebou samým. Cílem není ani tak založení rodiny, jako odstranění či řešení některého osobního problému. Sami před ním ovšem neutěčíme a ukvapené manželství nejenže problémy neodstraní, ale spíše prohloubí a přidá nové.

PŘÍKLAD RODIČŮ

"Málokomu je dáno nahlédnout do dětské psychiky tak dobře, jako diagnostickému psychologu, který v dětských zařízeních den co den pracuje" - říká psycholog dr. K. Jurek: "Neváhám to říci s plnou odpovědností, že psychickým bolestem opuštěného dítěte se na světě nic nevyrovná, ani ta největší bolest dospělých. Často doporučuji mladým lidem, aby dříve, než si slíbí věnost a lásku, se seznámili s důsledky, jež pro děti znamená ztráta lásky, rozpad rodiny, rezignace ve výchově, jedním slovem sobeckost dospělých. Ano, sobectví, protože láska znamená také vzdát se pohodlí, volného času, svých zájmů, je-li toho třeba pro dobro a štěstí partnera či partnerky, hlavně pro děti. Jaký tedy div, že dítě, zrazené a opuštěné rodiči, zanevře na každou živou bytost a není schopno nikomu ve světě věřit. Nikdo je tomu nenaučil, a to vlastním příkladem."

Dr. Jurek uvádí příklad, vyznání jednoho z bývalých chovanců dětského zařízení:

"Oba jsme vyrůstali v dětském domově, opuštění od rodičů, jaký div, že jsme velmi brzy k sobě přilnuli. Já měl to štěstí, že za mnou často jezdila babička, matka mého otce, který žije kdesi v cizině a vůbec se nehlásí, byla na mě moc hodná a často mě na prázdniny brala domu na venkov. Manželka takové štěstí neměla, snad právě proto na ní pozoruji, že jakoby skrytě nenávidí všechny lidi kolem sebe. Oba její rodiče sice dosud žijí, ale oba se jí zřekli a jenom občas ji v dětském zařízení navštěvovali. Nenávidí je proto a tato její zášť se přenáší na jiné lidi. Dovede se i usmívat, ale když se naskytne jakákoli příležitost někomu ublížit, dělá to vždy s tichou radostí, řekl bych. Nikdo na to samozřejmě nepřijde, ale mně se vždycky přiznala. Marně jí to vymlouvám, jenom její

komplex je větší než její láska ke mně a já se doopravdy bojím, že bude jednou odepsána u všech. Nejen u těch lhostejných, ale i u těch dobrých, hodných, na kterých nám přece musí záležet. A vůbec, jak bude vychovávat děti, když nikomu nevěří? Nepřestane najednou mít ráda i mě? Poradte, co dělat?"

A zde jsou závěrečná slova Dr. Jurka:

"Byl bych rád, kdyby tyto řádky četli mladí, z nichž někteří lehkovážně vstupují do manželství a celou problematiku utápějí jen v sexuálním soužití, od něhož si slibují vše. Říkají: Nač si komplikovat život dětmi. Vždyť se jich ujme stát v některém výchovném zařízení, nám přece nemohou překážet v našem životě, když to chceme jinde znovu zkusit.

Nemyslí na své dítě jako na živou bytost, kterou zrodili a k níž mají přirozené povinnosti a ani netuší, co všechno i dítě, jež ví, že je rodičům lhostejné, musí protrpět a jaké důsledky to může přinést pro celý jeho život."

Zdroj: Jak vycházet s lidmi - Jiří Toman